

پیش از قانون به تغییر فرهنگ در موضوع جمعیت نیاز داریم

28 اردیبهشت 1401

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی معتقد است: هیچ قدرت بزرگ جهانی را در تاریخ سراغ ندارید که جمعیت انبوهی نداشته باشد و در موضوع جمعیت، پیش از قانون به تغییر بینش و فرهنگ نیاز داریم. بدون تردید بحث «جمعیت» که در دنیا به بحثی قابل تأمل تبدیل شده و دولت‌ها برای آن برنامه‌ریزی می‌کنند همان‌طور که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید دارد بحثی است که در حوزه فرهنگ عمومی می‌گنجد. به معنای دیگر افزایش فرزندآوری بیشتر بحثی فرهنگی است تا اقتصادی، بارها این مسأله را کارشناسان از زوایای مختلف بررسی کرده‌اند. گرچه مؤلفه‌های اقتصادی می‌تواند روی آن تأثیرگذار باشد اما بیش از هر چیز نگرش افراد برای داشتن فرزند انگیزه باروری ایجاد می‌کند. برای همین است که روز گذشته محمدمهدی اسماعیلی در گردهمایی تخصصی فعالان عرصه جمعیت سراسر کشور در مجموعه سرچشمه تهران حضور یافت.

وی گفت: در وهله نخست اگر بخواهیم به مقوله افزایش جمعیت از منظر ابعاد سیاسی و بین‌المللی بنگریم باید گفت، این مقوله یکی از ارکان جدی قدرتمندتر شدن کشورها در زمینه‌های مختلف محسوب می‌شود به همین خاطر است که هیچ قدرت بزرگ جهانی را در تاریخ سراغ ندارید که جمعیت انبوهی نداشته باشد و این موضوع یک مسأله عینی به حساب می‌آید. اسماعیلی در ادامه به دغدغه‌های مقام معظم رهبری در خصوص افزایش جمعیت اشاره و خاطر نشان کرد: بیش از ۱۱ سال است که رهبری حکیم و فرزانه در قالب مناسبت‌های مختلف در خصوص «جمعیت» دغدغه‌های خودشان را بیش از گذشته مطرح می‌کنند که بدون شک این دغدغه‌مندی ایشان حکایت از اهمیت بسیار بالای پرداختن به مقوله افزایش جمعیت در کشور دارد.

وی ادامه داد: دغدغه‌مندان و فعالان جبهه فرهنگی باید جهادگونه وارد میدان شوند تا بتوانیم در مسیری دشوار و پر پیچ و خم بر تمامی مشکلات غلبه کنیم. با وجود چالش‌های گوناگون، همچنان معتقدم می‌توان با تدوین برنامه‌ای ۱۰ ساله، عقب ماندگی‌های مرتبط با حوزه جمعیت را جبران کرد، البته برای دستیابی به این مهم می‌بایست همه نهادها با بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های مردمی در کنار یکدیگر جهادگونه وارد عرصه شوند. عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی همچنین به انگیزه‌های خود در خصوص ایجاد تحول در مقوله «جمعیت» پرداخت و افزود: هر فردی در هر جایگاهی جهت پیشبرد اهداف متعالی حوزه جمعیت برای خود نقش مشخصی تعریف کند. از یک سو مجموعه وزارت فرهنگ تلاش می‌کند وظایف قانونی‌اش در حوزه جمعیت را به بهترین شکل ممکن به سرانجام برساند و از سوی دیگر قبل از آنکه الزام قانونی بخواهد مسائل حوزه جمعیت را برایمان مشخص و تثبیت کند، بتوانیم با اقدامات گسترده در خصوص فرهنگ سازی، ارزش والای خانواده را به جایگاه مطلوب در جامعه برسانیم. رضا غلامی رئیس مؤسسه مطالعات فرهنگی اجتماعی وزارت علوم در همین مباحث فرهنگی بر اهمیت تولیدات فرهنگی اشاره کرده و گفته است: عواملی همچون فقر، فساد، اعتیاد و ترویج غرب‌گرایی در

فرهنگ‌سازی در میان [خانواده‌ها](#) نیز در کاهش رشد جمعیت اثر نامطلوب زیادی گذاشته است. متأسفانه بیش از نیمی از فیلم‌های تولید شده در سال مخالف ارزش‌های خانواده است. بسیاری از سریال‌های تولیدی صدا و سیما نیز مخالف این ارزش‌هاست و نه تنها خانواده‌گرا نیستند بلکه مخالف ارزش‌های خانواده هستند.

غلامی با تأکید بر اینکه مسأله جمعیت با یک یا دو اقدام حل نخواهد شد، تصریح کرد: تقویت نهاد خانواده نیازمند توجه به مسأله فرهنگی است. هنوز بحث خانواده در جامعه ما به خط قرمز تبدیل نشده است. در حالی که حتی در بسیاری از کشورهای غربی هر اقدامی که به خانواده لطمه وارد کند، خط قرمز دولت‌ها محسوب می‌شود.